

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۱۷
فصل نخست: صحت قراردادها	۲۳
۱. مفاد اجمالی صحت قراردادها	۲۴
۲. مفاد تفصیلی صحت قراردادها	۲۴
۱.۲. معنای صحت	۲۴
۲.۲. معنای صحت واقعی	۲۵
۳.۲. تشخیص‌دهنده صحت واقعی	۲۶
۴.۲. معنای صحت در اعمال وضعی و تکلیفی	۲۷
۵.۲. مفاد تفصیلی صحت قراردادها	۲۸
۳. اصل موضوعی یا حکمی بودن قاعده	۲۸
۱.۳. تعریف اصل موضوعی و حکمی	۲۹
۲.۳. تعریف شبهه موضوعی و حکمی	۲۹
۳.۳. تعریف شبهه مفهومی و مصداقی	۲۹
۴.۳. اثبات اصل موضوعی بودن قاعده	۳۰
۴. اماره یا اصل عملی بودن قاعده	۳۰
۱.۴. معنای دلیل	۳۰
۲.۴. نظریه‌های اماره یا اصل عملی بودن قاعده	۳۱
۳.۴. آثار اماره یا اصل عملی بودن قاعده	۳۳
۵. شرایط تحقق و اجرای مفاد صحت قراردادها	۳۶
۱.۵. عدم علم حامل بر جهل فاعل در حکم و موضوع	۳۶
۲.۵. عدم اختلاف رأی بین حامل و فاعل	۳۷
۳.۵. کامل بودن ارکان اصلی و عرفی عقد	۳۷
۴.۵. احراز قصد عنوان عمل فاعل توسط حامل	۴۱
۵.۵. اعمال قاعده در اعمال اصیل	۴۱
۶.۵. عدم وجود تعارض واقعی بین این قاعده با قواعد دیگر	۴۲
۷.۵. بنای عمل غالب مردم بر عمل صحیح	۴۴
۸.۵. فراغ فاعل از اشتغال به عمل	۴۵
۶. مستندات قاعده	۴۵
۱.۶. عقل	۴۶
۲.۶. سیره مسلمین یا اجماع امت مسلمان	۴۷
۳.۶. بنای عقلا و عرف ثابت عموم مردم	۴۸
۴.۶. جمع‌بندی و ارزیابی ادله مثبتة قاعده صحت	۵۰

۷. اهداف اجرای مفاد قاعده..... ۵۱
۸. قلمرو قاعدهٔ صحت..... ۵۲
۹. مصادیق اختلافی قاعده..... ۵۲
- ۱.۹. جریان قاعده در عقد شخص مبتلا به جنون..... ۵۳
- ۲.۹. جریان قاعده در وقف مشکوک المَجْوُز..... ۵۵
- ۳.۹. جریان قاعده در ثمن مشکوک المملوک..... ۵۶
- ۴.۹. جریان قاعده در بیع صرف مشکوک القبض..... ۵۶
- ۵.۹. جریان قاعده در بیع مرهون مشکوک الاذن..... ۵۷
- ۶.۹. جریان قاعده در عقد فضولی..... ۵۸
۱۰. مستثنیات قاعده..... ۵۸
۱۱. نتایج فصل..... ۵۹
- فصل دوم: لزوم قراردادهای**..... ۶۱
۱. مفاد اجمالی لزوم قراردادهای..... ۶۱
۲. مفاد تفصیلی لزوم قراردادهای..... ۶۲
- ۱.۲. معنای اصل در «الْأَصْلُ فِي الْعُقُودِ الْلِزْمُ»..... ۶۲
- ۱.۱.۲. اصل عملی..... ۶۳
- ۲.۱.۲. قاعده..... ۶۳
- ۳.۱.۲. نظریهٔ برگزیده در معنای اصل..... ۶۴
- ۲.۲. مراد از لزوم در عنوان: «الْأَصْلُ فِي الْعُقُودِ الْلِزْمُ»..... ۶۵
- ۳.۲. معنای عقد در عنوان: «الْأَصْلُ فِي الْعُقُودِ الْلِزْمُ»..... ۶۹
- ۱.۳.۲. معنای عقود عهدی و تملیکی..... ۶۹
- ۲.۳.۲. عقود اذنی..... ۷۰
- ۳.۳.۲. عقود معاوضی و مجانی..... ۷۱
- ۴.۳.۲. عقود معین و غیرمعین..... ۷۱
- ۴.۲. مفاد تفصیلی لزوم قراردادهای..... ۷۲
۳. مستندات لزوم قراردادهای..... ۷۲
- ۱.۳. دلیل فقهاتی لزوم قراردادهای..... ۷۳
- ۲.۳. ادلهٔ اجتهادی لزوم قراردادهای..... ۷۴
- ۱.۲.۳. بنای عقلایی..... ۷۴
- ۲.۲.۳. آیهٔ وفای به قراردادهای..... ۷۴
۴. قلمرو و کاربرد لزوم قراردادهای..... ۷۷
- ۱.۴. شک لاحق در استمرار لزوم عقد سابق..... ۷۷
- ۲.۴. احتمال مداخلیت قید، یا شرط و یا وصفی در لزوم عقد..... ۷۷
- ۳.۴. تردید در خیار بودن عقد..... ۷۸

فهرست مطالب □ ۷

۴.۴	تردید در فوریت و تراخی خیار	۷۸
۵.۴	تردید در جواز و لزوم عقد	۷۹
۵	شرایط تحقق و اجرای لزوم قراردادها	۷۹
۱.۵	انعقاد عرفی عقد	۸۰
۲.۵	عقد عرفی بودن نهاد حقوقی	۸۰
۳.۵	عروض شک در لزوم	۸۵
۶	ناسازگاری قاعده با لزوم عقد از یک طرف و توجیه آن	۸۵
۱.۶	عروض فوت و حجر به راهن یا مرتهن پیش از قبض مورد رهن	۸۶
۲.۶	تغلیب لزوم و جواز	۸۷
۳.۶	اطلاق عقد جایز به عقد لازم	۸۸
۴.۶	خلاف اصل بودن جواز رهن	۹۰
۷	ناسازگاری قاعده با عقود جایز و توجیه آن	۹۲
۱.۷	نقش التزام و تعهد در انحلال عقد جایز	۹۳
۲.۷	نقش ماهیت عقد جایز در انحلال آن	۹۴
۳.۷	نقش اهلیت تکلیف و تصرف در انحلال عقد جایز	۹۵
۴.۷	نقش اذنی بودن عقد جایز در انحلال آن	۹۷
۸	ناسازگاری قاعده با عقود خیاری و توجیه آن	۱۰۱
۹	نتایج فصل	۱۰۲
	فصل سوم: نفی ضرر در قراردادها	۱۰۵
۱	مفاد اجمالی نفی ضرر در قراردادها	۱۰۵
۲	مفاد تفصیلی نفی ضرر در قراردادها	۱۰۶
۱.۲	معنای «لا»	۱۰۶
۲.۲	معنای ضرر	۱۰۹
۳.۲	معنای ضرار	۱۱۰
۴.۲	تفاوت و تشابه معنای ضرر و ضرار	۱۱۱
۵.۲	اختلاف فقیهان در مفاد نفی ضرر	۱۱۲
۱.۵.۲	نظریه شیخ انصاری در مفاد نفی ضرر	۱۱۲
۲.۵.۲	نظریه آخوند خراسانی در مفاد نفی ضرر	۱۱۴
۳.۵.۲	نظریه شریعت اصفهانی در مفاد نفی ضرر	۱۱۵
۴.۵.۲	نظریه نراقی در مفاد نفی ضرر	۱۱۶
۵.۵.۲	نظریه امام خمینی در مفاد نفی ضرر	۱۱۷
۶.۵.۲	مفاد نفی ضرر در نظریه مختار	۱۱۸
۳	مستندات نفی ضرر	۱۱۸
۱.۳	آیات	۱۱۸

۸ □ قواعد امری قراردادهای در حقوق امامیه

- ۱۱۹..... ۱.۱.۳. آیه نفی ضرر والدین از فرزند
- ۱۱۹..... ۲.۱.۳. آیه نفی ضرر از کاتب و شاهد
- ۱۲۰..... ۳.۱.۳. آیه نفی ضرر از مُطَلَّقه
- ۱۲۱..... ۴.۱.۳. آیه نفی ضرر وصیت مُورث از وراث
- ۱۲۳..... ۵.۱.۳. آیه نفی اضرار کفار و منافقین از مسلمین
- ۱۲۴..... ۲.۳. عرف و بنای عقلایی
- ۱۲۴..... ۳.۳. عقل
- ۱۲۴..... ۴.۳. اجماع
- ۱۲۵..... ۴. قلمرو نفی ضرر
- ۱۲۵..... ۱.۴. فاعل ضرر
- ۱۲۶..... ۲.۴. قلمرو نفی ضرر در عبادات، معاملات و احکام
- ۱۲۶..... ۳.۴. قلمرو نفی ضرر در عدمیات
- ۱۲۸..... ۵. ایرادهای مطروحه در نفی ضرر
- ۱۲۸..... ۱.۵. ایراد عدم شمولیت نفی ضرر بر خودش
- ۱۲۸..... ۲.۵. ایراد تخصیص اکثر در نفی ضرر
- ۱۲۹..... ۶. کاربرد نفی ضرر در قراردادهای خیاری
- ۱۳۱..... ۱.۶. مناقشه فقیهان در منشأ ضرر
- ۱۳۱..... ۱.۱.۶. منشأ ضرر در عدم تساوی ارزش مبادلی اقتصادی عوضین
- ۱۳۳..... ۲.۱.۶. منشأ ضرر در لزوم وفای عقد
- ۱۳۴..... ۲.۶. مناقشه فقیهان در عامل جبران ضرر
- ۱۳۸..... ۳.۶. مناقشه فقیهان در نحوه دلالت نفی ضرر بر خیار
- ۱۴۱..... ۴.۶. مناقشه فقیهان در اقدام به قرارداد مظنون الضرر
- ۱۴۲..... ۵.۶. مناقشه فقیهان در آثار قرارداد ضرری
- ۱۴۵..... ۷. کاربرد نفی ضرر در قانون مدنی ایران
- ۱۴۵..... ۱.۷. ماده ۶۵ ق.م.
- ۱۴۶..... ۲.۷. ماده ۳۹۶ تا ۴۴۴ ق.م.
- ۱۴۷..... ۳.۷. ماده ۵۹۱ و ۵۹۲ ق.م.
- ۱۴۷..... ۴.۷. ماده ۶۰۰ ق.م.
- ۱۴۹..... ۸. شرایط تحقق و اجرای قاعده نفی ضرر
- ۱۴۹..... ۱.۸. تحقق فعلی ضرر
- ۱۴۹..... ۲.۸. ورود ضرر توسط شخص غیر
- ۱۵۰..... ۳.۸. جهل متضرر به ضرر ناشی از عملیات دو طرفی
- ۱۵۰..... ۴.۸. عدم ورود ضرر در اثر اجرای متعارف حق ضار
- ۱۵۰..... ۵.۸. عدم انتساب ورود ضرر به عامل خارجی

۶.۸	تقدیم قاعده نفی ضرر بر ادله احکام اولیه.....	۱۵۱
۷.۸	تقدیم قاعده نفی ضرر بر قاعده تسلیط.....	۱۵۲
۸.۸	عدم تعارض دو ضرر.....	۱۵۳
۹.۸	شرطیت ضرر شخصی در قاعده.....	۱۵۴
۹	نتایج فصل.....	۱۵۴
فصل چهارم: عدم جریان خیار در قراردادهای خاص		
۱	قلمرو عدم جریان خیار در قراردادها.....	۱۵۷
۲	عدم جریان خیار در قراردادهای جایز.....	۱۵۸
۳	عدم جریان خیار در قراردادهای غیر معاوضی.....	۱۵۸
۴	عدم جریان خیار در قراردادهای لازم خاص.....	۱۶۱
۱.۴	حکم خیار در عقد بیع صرف و سلم و سلف.....	۱۶۲
۲.۴	حکم خیار در عقد نکاح.....	۱۶۳
۳.۴	حکم خیار در عقد تقسیم.....	۱۶۸
۴.۴	حکم خیار در عقد ضمان به معنای عام.....	۱۷۰
۵.۴	حکم خیار در عقد رهن.....	۱۷۵
۵	مستندات جریان خیار در قراردادهای لازم معاوضی.....	۱۷۷
۱.۵	مبنای جبران ضرر.....	۱۷۸
۲.۵	مبنای التزام ضمنی.....	۱۸۰
۳.۵	مبنای سلامت کالا.....	۱۸۱
۴.۵	مبنای ترؤی و نفی اشتباه.....	۱۸۴
۵.۵	مبنای نفی اکراه.....	۱۸۷
۶.۵	مبنای حمایتی.....	۱۸۷
۶	مستندات جریان و عدم خیار در قراردادهای جایز.....	۱۸۸
۱.۶	مقصود از خلاف اصل بودن جریان خیار در قراردادهای جایز.....	۱۸۸
۲.۶	ادله مخالفان جریان خیار در قراردادهای جایز.....	۱۸۹
۱.۲.۶	دلیل نخست: اجماع فقیهان.....	۱۸۹
۲.۲.۶	دلیل دوم: منافات ماهیت قراردادهای جایز با جعل شرط خیار.....	۱۹۱
۳.۲.۶	دلیل سوم: خلاف اصل بودن خیار.....	۱۹۴
۳.۶	ادله موافقان جریان خیار در قراردادهای جایز.....	۱۹۴
۱.۳.۶	اقوال برخی از فقیهان.....	۱۹۵
۲.۳.۶	انتفای اجماع در جریان خیار مجلس در قراردادهای جایز.....	۱۹۵
۳.۳.۶	اقتضای ادله عام در جریان شرط خیار در عقود جایز.....	۱۹۶
۴.۳.۶	وجود اثر حقوقی در جریان خیار در قراردادهای جایز.....	۱۹۶
۵.۳.۶	پاسخ اقوال فقیهان مخالف با مسئله.....	۱۹۷

- ۱۹۹..... ۶.۳۶. تطبیق قاعده بر برخی از مصادیق آن
- ۲۰۷..... ۷. مستندات حکم خیار در قراردادهای مشکوک‌اللزوم و الجواز
- ۲۰۸..... ۱.۷. مستندات حکم خیار در بیع معاطاتی
- ۲۰۸..... ۲.۷. مستندات حکم خیار در عقد رهن
- ۲۱۰..... ۳.۷. مستندات حکم خیار در عقد صلح
- ۲۱۲..... ۴.۷. مستندات حکم خیار در عقد مفسوخ
- ۲۱۲..... ۵.۷. مستندات حکم خیار در اقاله
- ۲۱۳..... ۶.۷. مستندات حکم خیار در شفعه
- ۲۱۴..... ۸. نتایج فصل
- ۲۱۷..... فصل پنجم: فوریت اعمال خیار در قراردادهای خیاری
- ۲۱۷..... ۱. ارایه مفاد قاعده با تعریف اصطلاحات آن
- ۲۱۸..... ۱.۱. معنای فوریت خیار در قرارداد
- ۲۱۸..... ۲.۱. معنای تراخی خیار در قرارداد
- ۲۱۸..... ۳.۱. معنای علت خیار در قرارداد
- ۲۱۹..... ۴.۱. مفاد قاعده
- ۲۱۹..... ۲. دشواری تعیین قاعده در فوریت و تراخی اختیارات در قراردادها
- ۲۱۹..... ۳. مستندات فوریت و تراخی اختیارات در قراردادهای خیاری
- ۲۲۰..... ۱.۳. مبنای عدم سقوط حق بعد از اثبات آن
- ۲۲۱..... ۲.۳. مبنای تروی و نفی اشتباه در تعیین فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۲۲..... ۱.۲.۳. نظریه امتنانی بودن مبنای تروی و نفی اشتباه در اختیارات
- ۲۲۲..... ۲.۲.۳. نظریه تعابنی بودن تروی و نفی اشتباه در اختیارات
- ۲۲۳..... ۳.۲.۳. نظریه حکمت تشریح تروی و نفی اشتباه در اختیارات
- ۲۲۳..... ۴.۲.۳. نظریه علت تشریح تروی و نفی اشتباه در اختیارات
- ۲۲۴..... ۳.۳. مبنای خلاف اصل بودن خیار و تراخی
- ۲۲۵..... ۴.۳. مبنای عموم ازمانی مجموعی در تعیین فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۲۷..... ۵.۳. مبنای عموم ازمانی افرادی در فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۳۱..... ۶.۳. مبنای نفی ضرر در فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۳۲..... ۷.۳. مبنای تراضی در تعیین فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۳۴..... ۴. اقوال فقیهان در فوریت و تراخی اختیارات
- ۲۳۵..... ۵. شرایط تحقق و سقوط فوریت اختیارات
- ۲۳۵..... ۱.۵. نقش علم و جهل به سبب تحقق و سقوط اختیارات
- ۲۳۶..... ۲.۵. نقش ناقلیت و کاشفیت علم و جهل در فوریت اختیارات
- ۲۳۸..... ۳.۵. نقش نسیان در تحقق و سقوط اختیارات
- ۲۳۹..... ۴.۵. نقش عذر در تحقق و سقوط اختیارات

۲۳۹.....	۵.۵. داوری عرف برای مدت فوریت
۲۳۹.....	۶. نتایج فصل
۲۴۱.....	فصل ششم: عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۴۱.....	۱. عنوان قاعده
۲۴۲.....	۲. اثبات قاعده بودن عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۴۳.....	۳. مفاد عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۴۳.....	۱.۳. معنای تلف در قاعده
۲۴۵.....	۲.۳. معنای خيار در قاعده
۲۵۰.....	۳.۳. معنای عين در قاعده
۲۵۱.....	۴.۳. متعلق خيار در قاعده
۲۵۴.....	۵.۳. مفاد قاعده
۲۵۵.....	۴. قلمرو عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۵۶.....	۱.۴. قلمرو قاعده در تلف
۲۵۶.....	۲.۴. قلمرو قاعده در خيار
۲۵۹.....	۳.۴. قلمرو قاعده در ثمن
۲۶۱.....	۵. شرایط تحقق و اجرای عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۶۱.....	۱.۵. بقای عقد در همان حال سابق خود
۲۶۱.....	۲.۵. تعلق خيار به خود عقد
۲۶۲.....	۳.۵. تحقق خيار در زمان تلف
۲۶۲.....	۶. مستندات عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۶۳.....	۱.۶. استصحاب
۲۶۴.....	۲.۶. روایات
۲۶۵.....	۳.۶. مقتضای عمومات ادله خيار
۲۶۸.....	۷. آثار عدم سقوط خيار با تلف عين در قرارداد
۲۶۸.....	۱.۷. بقای خيار تا زمان بقای عقد
۲۶۸.....	۲.۷. تحویل بدل عين
۲۶۹.....	۳.۷. امکان اقاله عقد با تلف عين
۲۶۹.....	۸. نتایج فصل
۲۷۱.....	فصل هفتم: حق حبس در قراردادهای معاوضی
۲۷۱.....	۱. مفاد حق حبس در قراردادهای معاوضی
۲۷۳.....	۲. قاعده بودن حق حبس در قراردادهای معاوضی
۲۷۵.....	۳. نظریه‌های ماهیت حق حبس و آثار هر کدام
۲۷۵.....	۴. قلمرو حق حبس در قراردادهای معاوضی
۲۷۶.....	۵. مستندات حق حبس در قراردادهای معاوضی

۲۷۶.....	۱.۵. اقتضای اطلاق قرارداد.....
۲۷۷.....	۲.۵. اقتضای مالکیت طرفین بر عوضین.....
۲۷۷.....	۳.۵. بنای عرف عقلائی در قراردادها.....
۲۷۸.....	۴.۵. شرط ضمنی و ارتکازی.....
۲۷۸.....	۵.۵. حاکمیت عدل و انصاف بر قراردادهای معاوضی.....
۲۷۹.....	۶.۵. رابطهٔ علیت میان تعهدات دو طرف در قراردادهای معاوضی.....
۲۷۹.....	۶. شرایط تحقق و اعمال حق حبس در قراردادهای معاوضی.....
۲۷۹.....	۱.۶. حال بودن تسلیم عوضین در قرارداد معاوضی.....
۲۸۰.....	۲.۶. جریان حق حبس تنها در دو عوض اصلی قرارداد.....
۲۸۰.....	۳.۶. عدم تسلیم رضایت‌مندانۀ عوض قراردادی به طرف دیگر.....
۲۸۰.....	۷. موارد سقوط حق حبس در قراردادهای معاوضی.....
۲۸۲.....	۸. آثار اعمال حق حبس در قراردادهای معاوضی.....
۲۸۲.....	۱.۸. امانت شدن مورد قرارداد در دست حبس‌کننده.....
۲۸۲.....	۲.۸. هزینهٔ نگهداری مال بر عهدهٔ مالک مال.....
۲۸۲.....	۳.۸. انتقال حق حبس.....
۲۸۳.....	۹. راه حل‌های پایان دادن به اختلاف متعاملین در حق حبس.....
۲۸۳.....	۱۰. نتایج فصل.....
۲۸۵.....	فصل هشتم: بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن
۲۸۵.....	۱. قاعدهٔ بودن بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن.....
۲۸۶.....	۲. اصطلاحات بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن.....
۲۸۶.....	۱.۲. معنای عقد در قاعده.....
۲۸۶.....	۲.۲. معنای مدلول یا مضمون عقد در قاعده.....
۲۸۸.....	۳.۲. معنای تَعَدُّرِ در قاعده.....
۲۸۸.....	۴.۲. معنای وفا در قاعده.....
۲۹۱.....	۵.۲. معنای بطلان عقد در قاعده.....
۲۹۵.....	۳. مفاد بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن.....
۲۹۶.....	۴. شرایط تحقق و اجرای بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن.....
۲۹۶.....	۱.۴. تحقق عقد.....
۲۹۶.....	۲.۴. تحقق صحیح عقد.....
۲۹۷.....	۳.۴. حصول تَعَدُّرِ وفای به مدلول عقد.....
۲۹۷.....	۴.۴. تَعَدُّرِ دایم.....
۲۹۸.....	۵.۴. ضرورت خارجی بودن عاملیت تَعَدُّرِ.....
۲۹۹.....	۵. مستندات بطلان قرارداد در تَعَدُّرِ وفای به مدلول آن.....
۲۹۹.....	۱.۵. اجماع.....

۲۹۹.....	۲.۵. قُبْحُ تکلیف به محال
۳۰۰.....	۳.۵. قُبْحُ تکلیف بما لایطاق
۳۰۰.....	۴.۵. قُبْحُ تکلیف به خلاف مقتضا و آثار عقد
۳۰۳.....	۶. قلمرو بطلان قرارداد در تَعَدُّرُ وفای به مدلول آن
۳۰۳.....	۱.۶. قلمرو قاعده در عقود تملیکی
۳۰۴.....	۲.۶. قلمرو قاعده در عقود عهدی
۳۰۶.....	۳.۶. قلمرو قاعده در عقود ادنی
۳۰۹.....	۷. آثار بطلان قرارداد در تَعَدُّرُ وفای به مدلول آن
۳۱۰.....	۱.۷. بطلان عقد
۳۱۱.....	۲.۷. ضمان مورد قرارداد
۳۱۱.....	۳.۷. عودت دادن عوض مقابل به مالک آن
۳۱۳.....	۸. نتایج فصل
۳۱۵.....	فصل نهم: نفی غرر در قراردادها
۳۱۵.....	۱. مفاد نفی غرر در قراردادها
۳۱۶.....	۱.۱. تعریف لغوی غرر
۳۱۷.....	۲.۱. تعریف اصطلاحی غرر
۳۱۸.....	۳.۱. مفاد قاعده
۳۱۹.....	۲. شرایط تحقق و اجرای نفی غرر در قراردادها
۳۱۹.....	۱.۲. احتمالی بودن ضرر
۳۲۰.....	۲.۲. عرفی بودن احتمال ضرر در قاعده
۳۲۰.....	۳.۲. تحقق هردو عنصر غرر در قاعده
۳۲۰.....	۴.۲. ظاهری بودن غرر در قاعده
۳۲۱.....	۳. قلمرو نفی غرر در قراردادها
۳۲۱.....	۱.۳. جهل به وجود مورد قرارداد
۳۲۱.....	۲.۳. جهل به حصول مورد قرارداد
۳۲۲.....	۳.۳. جهل به صفت مورد قرارداد
۳۲۲.....	۴.۳. نظر شهید و پیروان او در قلمرو قاعده
۳۲۳.....	۵.۳. رافع جهالت از غرر
۳۲۸.....	۴. ضابطه‌های ناشی از نفی غرر در قراردادها
۳۲۸.....	۱.۴. علم و اطمینان به وجود عوضین
۳۲۹.....	۲.۴. علم و اطمینان به تقابض عوضین
۳۲۹.....	۳.۴. علم و اطمینان به مقدار، جنس و وصف عوضین
۳۲۹.....	۵. مستندات نفی غرر در قراردادها
۳۳۰.....	۱.۵. اجماع

۱۴ □ قواعد امری قراردادها در حقوق امامیه

۳۳۰.....	۲.۵. سیرهٔ مسلیمن
۳۳۰.....	۳.۵. سیرهٔ خردمندان و جمهور مردم
۳۳۱.....	۴.۵. روایت نبوی مشهور نهی غرر
۳۳۲.....	۵.۵. مسلم بودن بطلان قرارداد غرری در حقوق امامیه
۳۳۳.....	۶. آمره بودن نفی غرر در قراردادها
۳۳۵.....	۷. مصادیق نفی غرر در قراردادها
۳۳۵.....	۱.۷. حصول غرر در شرط مجهول
۳۳۸.....	۲.۷. بیع دو فرد مردد
۳۳۸.....	۳.۷. اجارهٔ دو فرد مردد
۳۴۰.....	۴.۷. بیع کلی
۳۴۱.....	۵.۷. تعمیم غرر قیمی به مثلی
۳۴۱.....	۶.۷. حصول غرر در شرط اسقاط خیار رؤیت
۳۴۵.....	۸. نتایج فصل
۳۴۷.....	فهرست منابع